

**Związek Harcerstwa Polskiego
organizacja pożytku publicznego**

**SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE
Z DZIAŁALNOŚCI ZA OKRES
1.01.2010 - 31.12.2010 r.**

Warszawa, czerwiec 2011

I. DANE STOWARZYSZENIA

1. 1. Nazwa:

Związek Harcerstwa Polskiego

1. 2. Dane adresowe siedziby stowarzyszenia:

00-491 Warszawa, ul. Marii Konopnickiej 6

gmina: Warszawa, powiat Warszawa, województwo: mazowieckie

tel.: /22/ 339 06 45 fax: /22/ 339 06 06

e-mail: sekretariat.gk@zhp.pl http: www.zhp.pl

1.3. Data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym i nr KRS:

Wpis dokonany przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dnia 26 lutego 2002 r. pod numerem 0000094699.

ZHP jest także zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Przedsiębiorców.

1.4. Numer NIP i REGON

NIP: 526 025 14 40

REGON: 007025173

1.5. Status organizacji pożytku publicznego

ZHP posiada status organizacji pożytku publicznego od 16 lutego 2004 r.

Związek Harcerstwa Polskiego jest ogólnopolskim, wychowawczym, patriotycznym, apolitycznym, dobrowolnym i samorządnym stowarzyszeniem skupiającym zuchów, harcerzy oraz instruktorów i seniorów, otwartym dla wszystkich, bez względu na pochodzenie, rasę czy wyznanie.

ZHP posiada osobowość prawną. Decyzją XXXIII Zjazdu ZHP z grudnia 2005 r. - po spełnieniu warunków i uzyskaniu wpisu w KRS - osobowość prawną uzyskały chorągwie (jednostki terenowe ZHP /oddziały). Osobowość prawną i status organizacji pożytku publicznego posiadają wszystkie 17 chorągwi. W związku z tym chorągwie ZHP składają odrębne sprawozdania za rok 2010.

1.6. ZHP jest członkiem międzynarodowych organizacji skautowych:

- Światowej Organizacji Ruchu Skautowego (WOSM - World Organization of the Scout Movement),
- Światowego Stowarzyszenia Przewodniczek i Skautek (WAGGGS - World Association of Girl Guides and Girl Scouts),
- Międzynarodowego Bractwa Skautów i Przewodniczek (ISGF - International Scout Guide and Fellowship).

Kontynuując tradycje z czasów II Rzeczypospolitej prezydenci RP Lech Wałęsa, Aleksander Kwaśniewski i Lech Kaczyński objęli swym protektoratem Związek Harcerstwa Polskiego. Prezydent Bronisław Komorowski w sierpniu 2010 r. złożył obietnicę, iż także przyjmie protektorat nad ZHP.

II. DANE STATYSTYCZNE ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO W 2010 R.

Ponieważ od 2 lat systematycznie wdrażany jest Elektroniczny System Harcerskich Danych *Ewidencja ZHP* jeszcze nie wszyscy członkowie ZHP są w nim spisani. Proces ten powinien zostać zakończony w 2012 roku.

Przedstawione dane statystyczne uzyskano na podstawie oświadczeń poszczególnych chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego. Oświadczenia stanowią podstawę do ustalania wysokości składek członkowskich przez Główną Kwaterę ZHP.

W 2010 r. Związek Harcerstwa Polskiego zrzeszał 94 741 członków:

<i>Chorągiew</i>	<i>Liczba członków</i>
Chorągiew Białostocka ZHP	3 169
Chorągiew Dolnośląska ZHP	6 536
Chorągiew Gdańska ZHP	4 985
Chorągiew Kielecka ZHP	4 317
Chorągiew Krakowska ZHP	6 089
Chorągiew Kujawsko-Pomorska ZHP	4 902
Chorągiew Lubelska ZHP	1 486
Chorągiew Łódzka ZHP	7 995
Chorągiew Mazowiecka ZHP	4 796
Chorągiew Opolska ZHP	1 807
Chorągiew Podkarpacka ZHP	6 799
Chorągiew Stołeczna ZHP	9 701
Chorągiew Śląska ZHP	11 307
Chorągiew Warmińsko-Mazurska ZHP	3 687
Chorągiew Wielkopolska ZHP	11 633
Chorągiew Zachodniopomorska ZHP	2 687
Chorągiew Ziemi Lubuskiej ZHP	2 812
Główna Kwatera ZHP	33
RAZEM	94 741

III. DANE GŁÓWNEJ KWATERY - ORGANU UPRAWNIONEGO DO REPREZENTACJI PODMIOTU I CENTRALNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ ZHP - ORGANU NADZORU

3.1. Główna Kwatera jest organem uprawnionym do reprezentowania Związku Harcerstwa Polskiego, jest zarządem ZHP.

W czasie XXXVI Zjazdu ZHP, który odbył się w dniach 3-6.12.2009 r., wybrano Główną Kwaterę ZHP w składzie:

hm. Małgorzata SINICA - naczelnik ZHP

hm. Rafał BEDNARCZYK - członek GK ZHP

hm. Lucjan BRUDZYŃSKI - skarbnik ZHP

hm. Krzysztof BUDZIŃSKI - zastępca naczelnika ZHP

hm. Monika JURECKA - członkini GK ZHP (zrezygnowała 4.11.2010 r.)

hm. Emilia KULCZYK-PRUS - członkini GK ZHP
hm. Grzegorz WOŹNIAK - członek GK ZHP

Naczelnik ZHP reprezentuje Związek Harcerstwa Polskiego i kieruje pracami Głównej Kwatery ZHP. Osobami upoważnionymi w imieniu ZHP do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych są Naczelnik ZHP i Skarbnik ZHP, działający łącznie.

3.2. Centralna Komisja Rewizyjna ZHP jest organem nadzoru.

W czasie XXXVI Zjazdu ZHP, w dniach 3-6.12.2009 r., wybrano CKR ZHP w składzie:

hm. Bożena KAMIŃSKA - przewodnicząca CKR
hm. Danuta ASZYK - wiceprzewodnicząca CKR
hm. Waldemar DOLATA - sekretarz CKR
hm. Ludwika DĘBICKA
hm. Anna MAREK
hm. Stanisława NIEMIRA
hm. Anna PIEKARZ
hm. Zbigniew STANDAR
hm. Maciej WLAZŁO
hm. Joanna WOŹNIAK
phm. Piotr ARNOLD

IV. DANE JEDNOSTEK TERENOWYCH/ODDZIAŁÓW ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO (szczebla wojewódzkiego)

4.1. Jednostkami terenowymi/oddziałami Związku Harcerstwa Polskiego wpisanymi do KRS są chorągwie (szczebel województwa). Chorągwie działają na terenie 16 województw i są terytorialnymi wspólnotami hufców (szczebel powiatu, miasta, gminy).

Działalnością chorągwi kieruje właściwy komendant wraz ze skarbnikiem i członkami komendy właściwej chorągwi. Jesienią 2010 r. odbyły się zjazdy chorągwi i wybrano nowe władze chorągwi, w tym Komisje Rewizyjne Chorągwi ZHP. Nowo wybrani komendanci chorągwi zostali wykazani w poniższej tabeli na drugim miejscu.

4.2. Chorągwie Związku Harcerstwa Polskiego:

<i>Lp.</i>	<i>Chorągiew, Komendant/ka</i>	<i>Adres</i>	<i>Telefon, faks</i>
1.	Białostocka hm. Andrzej BAJKOWSKI	ul. Pałacowa 3/1 15-042 Białystok	tel./faks 85/732 39 00
2.	Dolnośląska hm. Barbara MATUSZEWSKA /hm. Marian ŁATA	ul. Nowa 6 50-082 Wrocław	71/343-86-66; tel./faks 344-84-76, 344-84-29; faks 372-48-39
3.	Gdańska hm. Bogdan MIERZEJEWSKI /hm. Hanna PIOTROWSKA	ul. Za Murami 2/10 80-823 Gdańsk	58/301-13-27, 301-36-21 faks 301-24-72

4.	Kielecka hm. Dariusz BIŃCZAK	ul. Pańska 1 25-811 Kielce Białogon	tel./faks 41/344-65-55
5.	Krakowska hm. Andrzej ŻUGAJ /hm. Paweł GRABKA	ul. Karmelicka 31 31-131 Kraków	12/633-33-57 tel./faks 634-44-40
6.	Kujawsko-Pomorska hm. Lucyna ANDRYSIK	ul. Dworcowa 56 85-010 Bydgoszcz	52/322-04-67, 322-20-68 faks 322-20-68
7.	Lubelska hm. Marcin WOLSKI	ul. I Armii WP 7 20-078 Lublin	81/ 532-56-26
8.	Łódzka hm. Ewa GRABARCZYK	ul. Stefanowskiego 19 90-537 Łódź	42/636-32-62 faks 636-83-98
9.	Mazowiecka ^{1/} hm. Grzegorz WOŹNIAK /hm. Michał BAGIŃSKI	ul. Krótka 3a 09-402 Płock	24/262-92-13, 262-41-72 faks 264-03-15
10.	Opolska hm. Irena BRYŁA /hm. Artur OŚKO	ul. Plebiscytowa 18 45-361 Opole	77/453-67-09
11.	Podkarpacka hm. Władysława DOMAGAŁA	ul. Hetmańska 9 35-045 Rzeszów	17/853-67-31, 853-60-27 tel./faks 853-44-62
12.	Stołeczna ^{2/} hm. Waldemar KOWALCZYK	ul. Piaskowa 4 01-067 Warszawa	22/621-65-14 tel./faks 621-65-14
13.	Śląska hm. Andrzej LICHOTA	al. Korfanteo 8 40-004 Katowice	32/258-69-96, 258-75-60 faks 259-91-10
14.	Warmińsko-Mazurska hm. Dorota JEŻOWSKA -OLSZEWSKA	ul. Kopernika 45 10-512 Olsztyn	89/527-78-50, 527-52-92, 534-03-22, faks 527-52-92
15.	Wielkopolska hm. Jarosław RURA	ul. Św. Marcin 80/82 61-809 Poznań	61/852-48-74, 852-33-77 faks 852-92-32
16.	Zachodniopomorska hm. Elżbieta CHUDZIK	ul. Ogińskiego 15 71-431 Szczecin	tel./faks 91/422-44-72
17.	Ziemi Lubuskiej hm. Leszek KORNOSZ	ul. Bohaterów Westerplatte 27 65-034 Zielona Góra	68/325-52-68 tel./faks 325-30-79

1/ Chorągiew Mazowiecka prowadzi działalność statutową i pożytku publicznego na terenie województwa mazowieckiego.

2/ Chorągiew Stołeczna prowadzi działalność statutową i pożytku publicznego na terenie m.st. Warszawy i gmin podwarszawskich.

V. PRZEPISY WEWNĘTRZNE

Związek Harcerstwa Polskiego w roku 2010 realizował zadania, wynikające ze Statutu ZHP, uchwał XXXVI Zjazdu ZHP, który odbył się w grudniu 2009 r., uchwał i decyzji innych władz naczelnych Związku: Rady Naczelnej, Centralnej Komisji Rewizyjnej, Głównej Kwatery ZHP (będącej zarządem organizacji), Naczelnika ZHP i Skarbnika ZHP.

Wykaz uchwał podjętych przez Główną Kwaterę ZHP w 2010 r.

- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 40/2010 z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie

zmian w Uchwale Głównej Kwatery ZHP nr 161/2008 z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie wprowadzenia systemu *Ewidencja ZHP* w Związku Harcerstwa Polskiego

- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 39/2010 z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie zmiany na funkcji pełniącego obowiązki dyrektora Centrum Wychowania Morskiego ZHP - Zespołu Armatorskiego „Zawisza Czarny” (CWM ZHP - Z.A. „Zawisza Czarny”) w Gdyni
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 38/2010 z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie ustanowienia hipoteki na nieruchomości ZHP Chorągwi Łódzkiej położonej w Grotnikach gm. Zgierz
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 37/2010 z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie ustanowienia hipoteki na nieruchomości ZHP Chorągwi Łódzkiej położonej w Grotnikach gm. Zgierz
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 36/2010 z dnia 4 listopada 2010 r. w sprawie przyjęcia rezygnacji członka Głównej Kwatery ZHP
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 35/2010 z dnia 7 października 2010 r. w sprawie przeniesienia przez Związek Harcerstwa Polskiego własności naniesień na nieruchomościach będących we władaniu Chorągwi Łódzkiej ZHP w wykonaniu Uchwały XXXIII Zjazdu ZHP wprowadzającej zmiany do Statutu ZHP
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 34/2010 z dnia 30 września 2010 r. w sprawie ochrony znaku towarowego „CZUWAJ” o numerze R-152214
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 33/2010 z dnia 30 września 2010 r. w sprawie przyjęcia Harmonogramu wdrożenia „Systemu pracy z kadrami w ZHP”
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 32/2010 z dnia 10 sierpnia 2010 r. w sprawie zmiany w Regulaminie przygotowania, organizacji, finansowania i rozliczenia Jubileuszowego Zlotu Stulecia Harcerstwa Kraków 2010
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 31/2010 z dnia 29 lipca 2010 r. w sprawie sprzedaży działki w Jarosławcu przez ZHP Chorągiew Łódzką
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 30/2010 z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie ustanowienia hipoteki na majątku ZHP Chorągwi Dolnośląskiej
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 29/2010 z dnia 8 lipca 2010 r. w sprawie podziału wyniku finansowego Chorągwi Opolskiej ZHP za rok 2009
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 28/2010 z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie ustanowienia hipoteki na majątku Związku Harcerstwa Polskiego
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 27/2010 z dnia 27 czerwca 2010 r. w sprawie wyrażenia zgody na zrzeczenie się przez ZHP Chorągiew Krakowską prawa użytkownika nieruchomości położonej w Nowej Hucie
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 26/2010 z dnia 25 czerwca 2010 r. w sprawie zmiany w Regulaminie przygotowania, organizacji, finansowania i rozliczenia Jubileuszowego Zlotu Stulecia Harcerstwa Kraków 2010
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 25/2010 z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie przyjęcia sprawozdania finansowego Związku Harcerstwa Polskiego za 2009 r.
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 24/2010 z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie sprawozdania z działalności za 2009 rok, w tym sprawozdania finansowego, Samodzielnego Zakładu Administracji i Logistyki przy GK ZHP
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 23/2010 z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie sprawozdania z działalności za 2009 rok, w tym sprawozdania finansowego, Ośrodka Szkoleniowo-Wypoczynkowego ZHP „Perkoz”
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 22/2010 z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie sprawozdania z działalności za 2009 rok, w tym sprawozdania finansowego,

Centrum Wychowania Morskiego ZHP - Zespół Armatorski „Zawisza Czarny”

- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 21/2010 z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie sprawozdania z działalności za 2009 rok, w tym sprawozdania finansowego, Muzeum Harcerstwa
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 20 /2010 z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie sprawozdania z działalności za 2009 rok, w tym sprawozdania finansowego, Głównej Kwatery ZHP
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 19/2010 z dnia 10 czerwca 2010 r. w sprawie stwierdzenia nieważności Uchwały Komendy Chorągwi Kieleckiej nr 5/2009 z dnia 1 października 2009 r. w sprawie Funduszu Zjazdowego
- Uchwała Głównej Kwatery Związku Harcerstwa Polskiego nr 18/2010 z dnia 21 maja 2010 r. w sprawie zorganizowania i przeprowadzenia przez ZHP ogólnokrajowej zbiórki publicznej pod nazwą Harcerska Akcja „Podaj Dłoń”
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 17/2010 z dnia 4 maja 2010 r. w sprawie „Zasad organizacji pracy i zadań Naczelnika i Głównej Kwatery Związku Harcerstwa Polskiego”
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 16/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż przez ZHP Chorągiew Dolnośląską nieruchomości położonej w Sobótce
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 15/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie sprzedaży przez Chorągiew Stołeczną ZHP Ośrodka w Kamionie
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 14/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż przez Chorągiew Stołeczną ZHP lokalu mieszkalnego położonego w budynku przy ul. Piaskowej nr 4 w Warszawie
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 13/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie odznaki okolicznościowej „Razem w służbie”
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 12/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie w sprawie Regulaminu postępowania przy wyborze dostawcy usług lub towarów w związku z organizacją Jubileuszowego Zlotu Stulecia Harcerstwa Kraków 2010
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 11/2010 z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie Regulaminu przygotowania, organizacji, finansowania i rozliczenia Jubileuszowego Zlotu Stulecia Harcerstwa Kraków 2010
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 10/2010 z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie planów operacyjnych GK ZHP na rok 2010 do Strategii rozwoju ZHP
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 9/2010 z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie kierunków działania i budżetu Głównej Kwatery ZHP na rok 2010
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 8/2010 z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zatwierdzenia budżetu Samodzielnego Zakładu Administracji i Logistyki przy GK ZHP na rok 2010
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 7/2010 z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zatwierdzenia budżetu Centrum Wychowania Morskiego ZHP - Z.A. „Zawisza Czarny” na rok 2010
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 6/2010 z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zatwierdzenia budżetu OSW ZHP „Perkoz” na rok 2010
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 5/2010 z 29 marca 2010 r. w sprawie zatwierdzenia budżetu Muzeum Harcerstwa na rok 2010
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 4/2010 z dnia 24 marca 2010 r. w sprawie zatwierdzenia aneksu nr 3 do Regulaminu zatrudniania i wynagradzania pracowników ośrodków samobilansujących i zakładów wyodrębnionych Związku Harcerstwa Polskiego

- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 3/2010 z dnia 16 marca 2010 r. w sprawie zamknięcia konkursu na projekt koncepcji funkcjonowania i zarządzania Centrum Wychowania Morskiego ZHP - Zespołu Armatorskiego „Zawisza Czarny”
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 2/2010 z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie przekazania nieruchomości Związku Harcerstwa Polskiego na rzecz Chorągwi Podkarpackiej Związku Harcerstwa Polskiego w wykonaniu Uchwały XXXIII Zjazdu ZHP wprowadzającej zmiany do Statutu ZHP
- Uchwała Głównej Kwatery ZHP nr 1/2010 z dnia 21 stycznia 2010 r. w sprawie zmiany treści załącznika do Uchwały Głównej Kwatery ZHP nr 210/2009 zmienionego Uchwałą Głównej Kwatery ZHP nr 216/2009 oraz 226/2009 w sprawie zmiany treści załącznika z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie ogłoszenia konkursu na projekt koncepcji funkcjonowania i zarządzania Centrum Wychowania Morskiego ZHP - Zespołu Armatorskiego „Zawisza Czarny”.

VI. PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

6.1. CELE STATUTOWE ZHP

1. Stwarzanie warunków do wszechstronnego, intelektualnego, społecznego, duchowego, emocjonalnego i fizycznego rozwoju człowieka.
2. Nieskrępowane kształtowanie osobowości człowieka odpowiedzialnego, przy poszanowaniu jego prawa do wolności i godności, w tym wolności od wszelkich nałogów.
3. Upowszechnianie i umacnianie w społeczeństwie przywiązania do wartości: wolności, prawdy, sprawiedliwości, demokracji, samorządności, równouprawnienia, tolerancji i przyjaźni.
4. Stwarzanie warunków do nawiązywania i utrwalania silnych więzi międzyludzkich ponad podziałami rasowymi, narodowościowymi i wyznaniowymi.
5. Upowszechnianie wiedzy o świecie przyrody, przeciwstawianie się jego niszczeniu przez cywilizację, kształtowanie potrzeby kontaktu z nieskażoną przyrodą.

6.2. PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ POŻYTKU PUBLICZNEGO

1. Prowadzenie całorocznej działalności wychowawczej, edukacyjnej i oświatowej wśród dzieci i młodzieży, stosując harcerską metodą wychowawczą,
2. Wypowiadanie się w sprawach dzieci i młodzieży, upowszechnianie praw dziecka,
3. Współdziałanie z rodzicami, w szczególności poprzez koła przyjaciół harcerstwa, wspierając ich w wychowaniu dzieci i młodzieży,
4. Kształtowanie więzi międzypokoleniowych poprzez działania na rzecz osób w wieku emerytalnym, szczególnie harcerskich seniorów i kombatanów,
5. Upowszechnianie zasady wolności i praw człowieka, swobód obywatelskich, w tym równych szans kobiet i mężczyzn,
6. Przyczynianie się do budowania społeczeństwa obywatelskiego i rozwoju demokracji, wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych,
7. Kształtowanie postaw patriotycznych przez upowszechnianie tradycji narodowych, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,

8. Działanie na rzecz obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; porządku i bezpieczeństwa publicznego,
9. Prowadzenie działania w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
10. Dbanie o dobra kultury związane z historią harcerstwa, chronienie ich i udostępnianie,
11. Prowadzenie działalności na rzecz integracji europejskiej i współpracy między społecznościami, w szczególności z organizacjami skautowymi,
12. Podejmowanie zadań w zakresie współpracy z Polonią i Polakami poza granicami kraju,
13. Realizowanie zadań w zakresie pomocy społecznej, w tym poprzez prowadzenie działalności charytatywnej i opiekuńczej oraz prowadzenie działań na rzecz resocjalizacji dzieci i młodzieży nieprzystosowanych społecznie, osób niepełnosprawnych, a w szczególności rehabilitację i rewalidację dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, integracji i reintegracji zawodowej i społecznej
14. Inicjowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym, przemocy, profilaktyki alkoholowej i innych uzależnień,
15. Prowadzenie działalności w zakresie ratownictwa i ochrony ludności podczas stanów nadzwyczajnych i kryzysowych,
16. Upowszechnianie idei wolontariatu, organizowanie wolontariuszy do realizacji celów statutowych ZHP,
17. Organizowanie przedsięwzięć związanych z rozwojem zainteresowań i specjalności w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i krajoznawstwa,
18. Organizowanie letniego i zimowego wypoczynku w formach wyjazdowych i w miejscu zamieszkania,
19. Działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
20. Działanie na rzecz promocji zdrowego trybu życia oraz ochrony zdrowia,
21. Przygotowywanie członków organizacji do aktywności na rynku pracy, podejmowanie działalności wspomagającej rozwój przedsiębiorczości, szczególnie wśród dzieci i młodzieży,
22. Prowadzenie działalności wspomagającej technicznie, organizacyjnie i merytorycznie harcerskie komendy oraz organizacje pozarządowe,
23. Prowadzenie działalności wydawniczej, reklamowej, radiowej i informacyjnej.

6.3. PRZEDMIOT DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

1. Działalność biur turystycznych,
2. Zarządzanie nieruchomościami niemieszkalnymi,
3. Sprzedaż detaliczna materiałów nieżywnościowych w wyspecjalizowanych sklepach gdzie indziej nie sklasyfikowana,
4. Wydawanie książek,
5. Artystyczna i literacka działalność twórcza gdzie indziej niesklasyfikowana,
6. Pozaszkolne formy kształcenia gdzie indziej nie sklasyfikowane.

VII. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ ORAZ ZADAŃ POŻYTKU PUBLICZNEGO

ZHP jest organizacją, w której podstawową jednostką organizacyjną jest drużyna. To w drużynie realizowane są najważniejsze procesy wychowawcze.

Terytorialną wspólnotą drużyn jest hufiec, celem jego działalności przede wszystkim jest wspieranie działalności drużyn, inspirowanie i pozyskiwanie środków na ich działalność, organizowanie szkolenia i integracja środowisk.

Z kolei terytorialną wspólnotą hufców jest chorągiew, która opracowuje i wdraża propozycje programowe, realizuje zadania w zakresie kształcenia, jest organizatorem przedsięwzięć integrujących środowiska hufcowe.

Główna Kwatera kieruje działalnością ZHP, wspomaga, koordynuje, nadzoruje i ocenia pracę chorągwi, jest zarządem ZHP.

Jubileuszowy Zlot Stulecia Harcerstwa „Kraków 2010”

Największym i wyjątkowym przedsięwzięciem ubiegłego roku był Jubileuszowy Zlot Stulecia Harcerstwa „Kraków 2010”, który został przygotowany i zorganizowany przez Główną Kwaterę Związku Harcerstwa Polskiego zgodnie z postanowieniami XXXIII Zjazdu Związku Harcerstwa Polskiego i w odpowiedzi na potrzeby zgłaszane przez członków ZHP w związku ze stuleciem harcerstwa.

Zlot odbył się w dniach 16-24 sierpnia 2010 r. na krakowskich Błoniach. Wzięło w nim udział około 10 000 uczestników.

Jubileuszowy Zlot dokonał podsumowania programu 100-lecia ZHP, realizowanego w gromadach zuchowych, drużynach harcerskich, starszoharcerskich i wędrowniczych, środowiskach Nieprzetartego Szlaku, szczepach, kręgach instruktorskich, kręgach seniorów oraz we wszystkich harcerskich komendach.

Zlot wpłynął na wzmocnienie identyfikacji członków ZHP z organizacją oraz z jej 100-letnią historią i tradycją, a także wzmocnił wyrazistość wychowawczą ZHP. Podczas Zlotu odbyły się liczne konferencje instruktorskie, zaś uczestnicy brali udział w dziesiątkach różnorodnych interesujących zajęć tak na terenie zlotu, jak i w Krakowie.

ZHP pokazał się jako organizacja nowoczesna, odpowiadająca na potrzeby i oczekiwania współcześnie żyjących dzieci i młodzieży.

W trakcie zlotu została odprawiona msza święta przez kardynała Stanisława Dziwisza w intencji 100-lecia harcerstwa. Zlot odwiedzili prezydent Bronisław Komorowski z małżonką (niegdyś instruktorzy ZHP) i premier Donald Tusk. Organizację Zlotu w największym stopniu wsparły Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Obrony Narodowej i Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

1. Prowadzenie całorocznej działalności wychowawczej, edukacyjnej i oświatowej wśród dzieci i młodzieży, stosując harcerską metodą wychowawczą

Związek Harcerstwa Polskiego wychowuje młodych ludzi, to zuchy i harcerze są podmiotem naszej największej troski. ZHP jest otwarty dla wszystkich, którzy chcą przestrzegania celów, zasad i metod, życia w zgodzie z jego wartościami, ale to dzieci i młodzież są podstawowymi i docelowymi odbiorcami wszelkich działań ZHP. To za rozwój młodych ludzi czujemy się najbardziej odpowiedzialni. Zmieniając, kształtując, wychowując młodych ludzi, przekazujemy im harcerskie wartości, to

oni stają się kolejnym skautowym pokoleniem. To z zuchami i harcerzami zostawiamy świat lepszym, niż go zastaliśmy.

Staramy się wychować ludzi aktywnych, czyli takich, którzy kreują swoje życie, wykazują się aktywnością w podejmowaniu odpowiedzialności za siebie i innych, są odważniejsi, nie boją się wyzwań i trudnych decyzji, od których w obecnej rzeczywistości często się ucieka. Harcerze jako obywatele i członkowie społeczności i różnorodnych grup (formalnych i nieformalnych) współtworzą rzeczywistość, starają się zmieniać na lepsze siebie i świat. Niezgoda na brak zasad etycznych i wartości objawia się własnym, osobistym przykładem oraz stałą chęcią kształtowania charakteru, zbliżania się do ideału; obywatelska postawa jest wyrazem współczesnego patriotyzmu.

Związek Harcerstwa Polskiego działa w duchu wartości zawartych w Prawie Harcerskim. To one są kompasem postępowania zarówno pojedynczych członków ZHP, jak i całej organizacji. To Prawo Harcerskie (Prawo Zucha, Zobowiązanie Instruktorskie), a nie atrakcje programowe determinują nasze działanie. Praca z Prawem kształtuje człowieka, który całym życiem służy Bogu, Polsce, innym ludziom. To podjęta służba i braterstwo wobec innych, zastąpienie własnego „ja” służbą, a nie tylko wiedza, umiejętności, staż harcerski potwierdzają, że został osiągnięty w pełni nasz wychowawczy cel.

Naszym największym partnerem w wychowaniu jest szkoła. Współpracujemy z Ministerstwem Edukacji Narodowej, które *uznaje Związek Harcerstwa Polskiego za ważnego partnera szkół i placówek oświatowych w wychowaniu dzieci i młodzieży, wzbogacającego proces wychowawczy polskiej szkoły i realizującego swoje cele statutowe przez własny program i system metodyczny. Intensyfikację działań harcerskich komend i przywrócenie działalności organizacji we wszystkich placówkach edukacyjnych* na pewno ułatwi porozumienie między Ministrem Edukacji Narodowej a Związkiem Harcerstwa Polskiego podpisane 3 maja 2010 r.

W roku 2010 rozpoczęliśmy obchody **100-lecia harcerstwa**. Dla wszystkich członków ZHP był to rok **służby**. (Po roku 2008 - **pracy nad sobą** i 2009 - **braterstwa**).

2. Wypowiadanie się w sprawach dzieci i młodzieży, upowszechnianie praw dziecka

Związek Harcerstwa Polskiego także w roku 2010 wielokrotnie wypowiadał się w sprawach dzieci i młodzieży. Czynił to przede wszystkim poprzez systematyczny udział swych przedstawicieli w pracach komisji i podkomisji Sejmu i Senatu RP, zajmujących się problematyką dzieci i młodzieży.

ZHP współpracował z Rzecznikiem Praw Dziecka. Wspólnie z rzecznikiem opublikował poradnik „Mam szczerą wolę”, której pierwsza część poświęcona jest upowszechnianiu praw dziecka. Poradnik ten trafił do rąk wszystkich drużynowych harcerskich i zuchowych.

ZHP brał aktywny udział w konsultacjach planowanych zmian w ustawie o pożytku publicznym i o wolontariacie.

ZHP brał także udział w znaczących kampaniach społecznych dotyczących spraw dziecka, między innymi w:

- Kampanii „**Bezpieczny przejazd**” - poświęconej podniesieniu bezpieczeństwa na szlakach komunikacyjnych, w tym przede wszystkim na liniach kolejowych; w kampanii wzięli udział uczestnicy Harcerskiej Akcji Letniej. Kampania przeprowadzona została w ramach partnerstwa z Polskimi Liniami Kolejowymi.
- Kampanii „**Stop 18**” dotyczącej odpowiedzialnej sprzedaży wyrobów tytoniowych.

3. Współdziałanie z rodzicami, w szczególności poprzez koła przyjaciół harcerstwa, wspierając ich w wychowaniu dzieci i młodzieży

Naczelnik ZHP i Główna Kwatera ZHP współpracują z dwoma parlamentarnymi kołami przyjaciół harcerstwa: Parlamentarnym zespołem ds. Harcerstwa w Polsce i poza granicami Kraju (przewodniczącym koła jest senator Kazimierz Wiatr, a jednym z wiceprzewodniczących - przewodniczący ZHP senator Adam Massalski), i Parlamentarnym zespołem ds. Harcerstwa (przewodniczącą zespołu jest posłanka Joanna Fabisiak).

Ruch przyjaciół harcerstwa najprężniej działa jednak przede wszystkim w chorągwiach i hufcach. Formalnie Rady Przyjaciół Harcerstwa działają przy Chorągwi Gdańskiej, Wielkopolskiej, Kieleckiej, Ziemi Lubuskiej, Zachodniopomorskiej, Dolnośląskiej. Ponadto przy Chorągwi Krakowskiej i Kujawsko-Pomorskiej działają Stowarzyszenia Przyjaciół Harcerstwa. W pozostałych chorągwiach komendy współpracują z wieloma przyjaciółmi w sposób nieformalny. W wielu chorągwiach Rady Przyjaciół Harcerstwa funkcjonują przy hufcach. ZHP dzięki współpracy z Ruchem Przyjaciół Harcerstwa jest w stanie zrealizować wiele zadań statutowych. Ruch wspomaga działalność ZHP przez pozyskiwanie środków finansowych, sprzętów i wyposażenia. Członkowie ruchu wspierają również Związek przy organizacji różnego rodzaju imprez, spotkań i wystaw. Niezwykle cenna jest możliwość korzystania z doświadczenia i wiedzy osób wspierających RPH oraz ich działalność lobbystyczna na rzecz harcerstwa w lokalnych społecznościach.

Naczelnik ZHP, na wniosek komendantów hufców i chorągwi, przyznaje działaczom Ruchu Przyjaciół Harcerstwa, osobom i instytucjom szczególnie zasłużonym dla rozwoju ZHP, **honorowe odznaki Ruchu Przyjaciół Harcerstwa**. Wyróżnienie to ma charakter dwustopniowy (odznaka srebrna i złota) i jest przyznawane w dwóch kategoriach - indywidualnej i zbiorowej. W 2010 r. rozkazem Naczelnika ZHP zostało przyznanych 46 odznak RPH: 22 złotych indywidualnych, 3 złote zbiorowe, 21 srebrnych zbiorowych.

Corocznie Naczelnik ZHP 22 lutego z okazji Dnia Myśli Braterskiej przyznaje **Honorowe Wyróżnienie „Niezawodnemu Przyjacielowi”** osobom wybitnie zasłużonym dla harcerstwa. Wyróżnienie to jest wyrazem uznania Związku Harcerstwa Polskiego dla osób, które nie będąc członkami ZHP, wniosły istotny wkład w rozwój harcerstwa i dały swoją działalnością dowód poparcia dla idei i wartości harcerskich. W 2010 r. Naczelnik ZHP rozkazem L. 2/2010 przyznał siedemnaście Honorowych Wyróżnień „Niezawodnemu Przyjacielowi”, między innymi: Lechowi KACZYŃSKIEMU - prezydentowi RP, Czesławowi PIĄTASOWI - sekretarzowi stanu w MON, Krzysztofowi JURGIELOWI - posłowi na Sejm RP,

Tadeuszowi KOWALSKIEMU - burmistrzowi miasta Tuchola, ks. kard. Stanisławowi DZIWIŚCZOWI - metropolicie krakowskiemu, ks. abp. Władysławowi ZIÓŁKOWI - metropolicie łódzkiemu, Mirosławowi KARAPYTA - wojewodzie podkarpackiemu, Ryszardowi GROBELNEMU - prezydentowi miasta Poznania, Markowi WOŹNIAKOWI - marszałkowi województwa wielkopolskiego.

4. Kształtowanie więzi międzypokoleniowych poprzez działania na rzecz osób w wieku emerytalnym, szczególnie harcerskich seniorów i kombatantów

W Związku Harcerstwa Polskiego prężnie działa ruch harcerskich kręgów seniorów. Kręgi te skupiają instruktorów i byłych instruktorów w podeszłym wieku. Organizują one pracę na zewnątrz, współpracując z drużynami i hufcami, ale także wewnątrz, spotykając się na zbiórkach o charakterze rekreacyjnym lub rozwijającym wiedzę o harcerstwie (szczególnie jego historii). Ważną częścią pracy kręgów jest udzielanie pomocy najstarszym, często niepełnosprawnym członkom naszej organizacji.

Co roku seniorzy organizują szereg różnorodnych imprez, między innymi bardzo ważną imprezą jest Złaz Seniorów. W roku 2010 kilkusetosobowy złaz odbył się w Krakowie, gdzie seniorzy mogli spotkać się z młodzieżą obozującą na Błoniach na zlocie 100-lecia Harcerstwa.

5. Upowszechnianie zasady wolności i praw człowieka, swobód obywatelskich, w tym równych szans kobiet i mężczyzn

Jednym z celów harcerskich działań było poznawanie zasad i nauka demokracji. Służyła temu m.in. praca rad drużyn i szczerpów, udział ludzi młodych we władzach hufców, chorągwi i w Radzie Naczelnej ZHP. Promowano aktywność i członkostwo harcerskich przedstawicieli w młodzieżowych radach przy urzędach miast, działania związane z życiem społeczności lokalnych i udział młodych w wyborach.

W przystępny sposób i w ciekawej formie, zuchy, harcerze, harcerze starsi i wędrownicy poznawali swoje prawa, tj. Prawa dziecka i Prawa człowieka.

Wśród zadań Inspektoratu Harcerskiej Służby Porządkowej, Harcerskiej Służby Granicznej i Harcerskiej Służby Ruchu Drogowego znalazło się wypracowanie metod kształcenia postaw obywatelskich i krzewienia kultury prawnej wśród młodzieży. Inspektorat w swojej pracy odwołuje się do tradycji polskich formacji ochrony prawa i porządku publicznego, wypracowując propozycje programowe wspomagające drużynowych w pracy z prawami dziecka, profilaktyką bezpieczeństwa oraz kształtujące postawy obywatelskie.

Związek Harcerstwa Polskiego współpracował z Rzecznikiem Praw Dziecka Markiem Michałakiem.

6. Przyniesienie się do budowania społeczeństwa obywatelskiego i rozwoju demokracji, wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych

Działania Związku Harcerstwa Polskiego i naszych jednostek w bardzo dużym stopniu odpowiadają społecznym potrzebom i służą rozwojowi społeczności lokalnych. Wiele z tych przedsięwzięć jest organizowanych wspólnie z innymi

organizacjami, grupami mieszkańców, lokalnym samorządem. Postawa służby innym jaką wykształcamy w naszych harcerzach i instruktorach powoduje to, że jednostki ZHP są liderami ruchu organizacji pozarządowych w wielu gminach i powiatach, czynnie włączamy się w budowę lokalnych planów współpracy z organizacjami i pracę lokalnych rad działalności pożytku. Jesteśmy inicjatorem wielu przedsięwzięć na terenie gmin, powiatów i województw, które służą rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego.

7. Kształtowanie postaw patriotycznych przez upowszechnianie tradycji narodowych, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej

To działania na stałe wpisane do harcerskiego kalendarza polegające na poznawaniu historii Polski, historii Szarych Szeregów, aktywnym i świadomym uczestnictwie w uroczystościach patriotycznych. Szczególnie ważne były one w roku, gdy Związek Harcerstwa Polskiego rozpoczął obchody 100-lecia harcerstwa. Harcerze zorganizowali lub brali udział w uroczystych obchodach: rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja i Święta Niepodległości, rozpoczęcia i zakończenia II wojny światowej, rocznicy powołania Szarych Szeregów, rocznicy Bitwy Warszawskiej i święta Wojska Polskiego. Byli współorganizatorami wielu lokalnych przedsięwzięć upamiętniających ważne wydarzenia historyczne. 2 maja organizowali uroczystości związane ze Świętem Flagi. Ponadto organizowali - rajdy pamięci i święta bohaterów drużyn i harcerskich komend (bardzo wiele środowisk harcerskich nosi imiona naszych bohaterów narodowych, słynnych wychowawców, zasłużonych dla Polski instruktorów harcerskich, w tym żołnierzy Armii Krajowej i harcerzy Szarych Szeregów), kominki i spotkania z udziałem kombatantów, włączali się w życie miast, gmin i lokalnych społeczności.

Jednym z najważniejszych ogólnopolskich przedsięwzięć patriotycznych był **40 Rajd Arsenał „Efekt”** zorganizowany w rocznicę akcji pod Arsenalem przeprowadzonej przez Szare Szeregi 26 marca 1943 r. w Warszawie. Organizatorem rajdu tradycyjnie był Hufiec Mokotów.

Rajd trwał od 26 do 28 marca i przebiegał pod hasłem "Jeśli zmienisz jeden element - zmienisz wszystko". Organizatorzy chcieli pokazać, że podejmowanie działań, nawet tych najmniejszych, może wpłynąć na życie wielu ludzi i prowadzić do zmian w wielu sferach i nazwali to powodowaniem "Efektu". Celem przygotowanych w roku 2010 atrakcji było zachęcenie uczestników do podejmowania odważnych i przemyślanych działań, przełamywanie stereotypów i realizowanie ambitnych pomysłów zarówno w życiu osobistym, jak i na rzecz lokalnych środowisk.

Uczestnicy rajdu przemierzali Warszawę w poszukiwaniu miejsc związanych z Szarymi Szeregami, wzięli udział w grze miejskiej, mszy św. w katedrze polowej Wojska Polskiego oraz uczestniczyli w apelu pod Arsenalem i uroczystej zmianie wart przed Grobem Nieznanego Żołnierza.

Ważnym przedsięwzięciem był kolejny konkurs **Arsenał Pamięci** zorganizowany jako przedsięwzięcie ogólnopolskie po raz dziewiąty przez Chorągiew Łódzką i środowiska związane z pielęgnowaniem tradycji Szarych Szeregów. Harcerze i uczniowie niezorganizowani poszukiwali pamięci o bohaterach II wojny światowej, zapisywali ich wspomnienia, rozmawiali z nimi i o nich pisali.

23-25 kwietnia 2010 r. 140-osobowa reprezentacja ZHP uczestniczyła w uroczystościach państwowych z okazji **65. rocznicy zdobycia Bolonii** przez Armię gen. Władysława Andersa. 90-osobowa reprezentacja wzięła udział w uroczystościach w Imoli - mieście, które żołnierze 2 Korpusu zdobyli 15 kwietnia 1945 roku. Ponad 100-osobowa reprezentacja ZHP uczestniczyła w mszy św. na cmentarzu na Monte Cassino. Harcerze brali także udział w środowowej audiencji generalnej papieża Benedykta XVI.

W 2010 r. podczas **Święta Flagi** zorganizowano wiele harcerskich przedsięwzięć w miastach całej Polski. Do ciekawszych inicjatyw należy zaliczyć widowisko artystyczne „Ta, co nie zginęła - biało-czerwona” (na Rynku Kościuszki w Białymstoku), blok warsztatów i pokazów zakończony lotem balonem (na rynku Manufaktury w Łodzi) oraz Święto Flagi w warszawskim Parku Skaryszewskim, zorganizowane przez Hufiec Praga Południe.

W dniu **Święta Narodowego 3 maja** reprezentacja Związku Harcerstwa Polskiego uczestniczyła w uroczystościach kościelnych i państwowych w Warszawie. Drużynę reprezentacyjną wystawił Hufiec Gdańsk Śródmieście.

Członkowie Związku Harcerstwa Polskiego każdego roku biorą udział w uroczystościach **rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego**. Uczestnictwo w centralnych obchodach w Warszawie to przede wszystkim:

- spotkania harcerzy z powstańcami warszawskimi,
- spotkania pokoleń harcerek przy grobie Jadwigi Falkowskiej,
- udział drużyny sztandarowej ZHP w uroczystościach pod Grobem Nieznanego Żołnierza, pod pomnikiem Gloria Victis, pod pomnikiem Polskiego Państwa Podziemnego oraz przy powstańczych kwaterach na Cmentarzu Powązki Wojskowe,
- udział władz ZHP w centralnych uroczystościach,
- pełnienie służby porządkowej, informacyjnej oraz ratowniczej w czasie centralnych uroczystości.

Oprócz udziału w uroczystościach, jednostki harcerskie podejmują także różnorodne działania w celu godnego uczczenia tej rocznicy. Na obozach harcerskich odbywają się uroczyste apele poległych, ogniska, kominki, konkursy.

Harcerki i harcerze Związku Harcerstwa Polskiego co roku uczestniczą w obchodach **rocznicy wybuchu II wojny światowej**. 1 września 2010 r. o godzinie 4.45 przy Pomniku Obrońców Wybrzeża na Westerplatte rozpoczęły się uroczystości z udziałem prezydenta RP Bronisława Komorowskiego i premiera RP Donalda Tuska, upamiętniające 71. rocznicę wybuchu II wojny światowej. W ZHP te rocznicowe uroczystości powiązane były z **XIV Złotem Westerplatte**, zorganizowanym przez Chorągiew Gdańską ZHP. Uczestniczy Złotu, kilkuset harcerzy z całej Polski, poznawali historię obrony i obrońców Westerplatte, zwiedzali Gdańsk i 1 września uczestniczyli w uroczystym apelu poległych, oddając hołd Bohaterom Września.

10 listopada organizacje harcerskie zostały zaproszone do Pałacu Prezydenckiego na wyjątkowe spotkanie. Pierwszą jego część stanowiło odsłonięcie tablicy upamiętniającej zaciągnięcie warty przed Pałacem Prezydenckim przez polskich żołnierzy w sierpniu 1915 r. Drugą zaś stanowił **harcerski kominek patriotyczny**

w **ogrodzie pałacowym**, którego prowadzenie prezydent RP Bronisław Komorowski powierzył Związkowi Harcerstwa Polskiego.

11 listopada reprezentacja ZHP wzięła udział w **uroczystościach państwowych**. Sztandar Związku Harcerstwa Polskiego wraz z drużyną sztandarową ZHP wystawioną przez szczep harcerski im. Cichociemnych z Hufca ZHP Łódź-Polesie oraz reprezentacja Hufca ZHP Zgierz wzięli udział w defiladzie ulicami Warszawy.

Rada Naczelna ZHP uchwałą z dnia 7 marca 2009 r. ogłosiła 15 lipca 2010 r. **Dniem Grunwaldzkim w ZHP**, zobowiązując wszystkie jednostki harcerskie do upamiętnienia tej rocznicy. Związane z tym działania koordynowała Wspólnota Drużyn Grunwaldzkich, która przygotowała dla drużyn szereg propozycji oraz materiały metodyczne dla drużynowych i kadry obozów harcerskich do wykorzystania w ramach Dnia Grunwaldzkiego w ZHP. Materiały zawierały scenariusz rycerskiej gry fabularnej, uroczystego apelu, jarmarku średniowiecznego oraz ogniobrania.

Tradycyjnie, jak co roku, organizatorem **Ogólnopolskiego Zlotu Drużyn Grunwaldzkich** była Chorągiew Warmińsko-Mazurska i Ogólnopolski Ruch Programowo-Metodyczny Wspólnota Drużyn Grunwaldzkich. Celem Zlotu m.in. było kultywowanie polskich tradycji rycerskich. Zlot Grunwaldzki w roku 2010 był wyjątkowy ze względu na obchodzoną 600. rocznicę bitwy. Zlot skupił tym razem prawie 2500 harcerek i harcerzy z całego kraju. W czasie kilku złotych dni na polach Grunwaldu dzielili się doświadczeniami w pracy z bohaterem, poznawali różne postaci i wydarzenia z tamtego okresu, brali udział w przygotowanych przez siebie zajęciach i uczestniczyli w ogólnopolskim przedsięwzięciu - inscenizacji bitwy.

Istotnym i systematycznym, od dziesięciu lat, działaniem patriotycznym drużyn harcerskich była **opieka nad cmentarzami polskimi na terenie Ukrainy**. Najwięcej w tym zakresie zrobili harcerze z Hufca Zgierz z Chorągwi Łódzkiej ZHP, którzy uporządkowali cmentarze na Wołyniu, m. in. w Kostiuchnówce oraz z Hufca Głowno, Wrocław Stare Miasto i wiele środowisk Chorągwi Podkarpackiej. Harcerze ze Zgierza co roku przewożą przed Świętem Narodowym 11 listopada w sztafecie rowerowej spod Kostiuchnówki Ogień Pamięci. Ogień przekazywany był w kilku miejscowościach na trasie sztafety miejscowym władzom i organizacjom społecznym. 11 listopada trafił pod Grób Nieznanego Żołnierza w Warszawie.

8. Działanie na rzecz obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej; porządku i bezpieczeństwa publicznego

W podstawowym kanonie ZHP - Prawie Harcerskim - zapisano abstynencję i nieuleganie nałogom. Wszyscy członkowie ZHP i harcerskie jednostki starają się o przestrzeganie tych norm.

Niezależnie od tego realizowanych jest szereg projektów związanych z bezpieczeństwem publicznym. „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne wakacje”, „Razem Bezpiecznie”, „Bezpiecznie w szkole i w domu” to programy i akcje, których adresatami byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych, zuchy i harcerze. Ich celem było m.in. zwiększenie bezpieczeństwa pieszych na drogach - uczniów szkół i uczestników różnych zajęć śródrocznych oraz form

zimowego i letniego wypoczynku. W realizacji tych zadań harcerskie komendy i organizatorzy kolonii i obozów współpracowali ze służbami porządkowymi i ratowniczymi, z Policją, Strażą Pożarną, z Wojskiem i Strażą Graniczną, z wydziałami zarządzania kryzysowego urzędów wojewódzkich i urzędów miejskich a także z innymi organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie województw.

W roku 2010 aktywnie działał Inspektorat Harcerskiej Służby Porządkowej. Wypracował on program współpracy ze Strażą Graniczną w zakresie profilaktyki przestępczości transgranicznej, m. in. w zakresie handlu ludźmi, opracował regulamin Harcerskiej Służby Wartowniczej jako formy metodycznej służącej budowaniu poczucia odpowiedzialności harcerza za wspólnotę, do której należy. Inspektorat stworzył projekt regulaminu Sieci Harcerskiej Służby Porządkowej jako formy zaangażowania wędrowników do działań na rzecz samodzielnej ochrony bezpieczeństwa, wypracował projekt propozycji programowej „Szlak granic pamięci” w celu promocji samorządności i budowania szacunku dla służb ochrony prawa wśród harcerzy.

W omawianym okresie zorganizowano liczne chorągwiane i hufcowe przedsięwzięcia militarno-survivalowe. Do najczęściej organizowanych należały manewry techniczno-obronne, zawody strzeleckie, łącznościowe, biegi i zawody na orientację, zawody wspinaczkowe. Szczególną rolę w wychowaniu obywatelskim i patriotycznym odgrywają drużyny obronne, Harcerskiej Służby Granicznej i Harcerskiej Służby Ruchu Drogowego, a także Harcerska Służba Porządkowa.

Drużyny obronne ściśle współpracujące z Ministerstwem Obrony Narodowej kultywowały tradycje oręża polskiego i przygotowywały młodzież do zachowania w sytuacjach kryzysowych oraz promowały wśród młodzieży zawodową służbę wojskową jako sposób na życie. Odbywały się cykle szkoleń i obozów, podczas których młodzież posmakowała poligonowego życia pod okiem fachowców, często weteranów z misji w Iraku i Afganistanie.

Ważna jest działalność Harcerskiej Służby Granicznej, która kultywuje tradycje polskich formacji ochrony granic, szczególnie Korpusu Ochrony Pogranicza. Praca programowa tych środowisk związana jest z formacjami walczącymi o ukształtowanie granic RP, a także z Sybirakami. Praca jednostek HSG odbywa się w ścisłej współpracy z jednostkami Straży Granicznej, które udostępniają drużynom miejsca na zbiórki, prowadzą szkolenie z zakresu przepisów prawa oraz profilaktyki przestępczości transgranicznej.

W podobny sposób, we współpracy z Policją, odbywała się praca Harcerskiej Służby Ruchu Drogowego i Harcerskiej Służby Porządkowej. W środowisku HSP wypracowany został m. in. program budowy bezpieczeństwa poprzez braterstwo.

9. Prowadzenie działania w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego

ZHP w roku 2010 był organizatorem dużej liczby różnorodnych imprez kulturalnych i artystycznych. Odbyły się m.in.: chorągwiane przeglądy dziecięcych i młodzieżowych zespołów teatralnych, festiwale piosenki zachowawczej i harcerskiej, turnieje śpiewających szóstek, mikotajkowe przeglądy twórczości dziecięcej, warsztaty

artystyczne, muzyczne i teatralne, konkursy recytatorskie, chorągwiane przeglądy przedstawień jasełkowych. Tego typu imprezy odbywały się w każdym środowisku harcerskim.

Największym przedsięwzięciem, jak co roku, w sferze kultury był lipcowy **37 Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej w Kielcach**. W ramach festiwalu odbył się Jarmark Festiwalowy i konkurs na piosenkę harcerską oraz tygodniowe warsztaty artystyczne: teatralne, muzyczne, taneczne i folklorystyczne.

W Kielcach funkcjonowała Świętokrzyska Scena Festiwalowa, na której występowały zespoły festiwalowe i zespoły z terenu powiatu kieleckiego. Koncert „Gospodarze-Gościom” w Kieleckim Amfiteatrze na Kadzielni obejrzało około 3000 widzów. W Koncercie Galowym Laureatów wystąpiło ok. 700 wykonawców, a koncert obejrzało około 3000 widzów. Uczestnikami festiwalu było ponad 1000 uczestników i kadry. Zdobyli oni symboliczne nagrody: Złote, Srebrne i Brązowe Jodły.

Organizatorem kolejnego przedsięwzięcia - XVIII Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego „**Strofy o Ojczyźnie**” była Chorągiew Łódzka. Mottem konkursu były słowa Harveya Coxa: *„Człowiek, zgodnie ze swoją wewnętrzną naturą, jest stworzeniem, które nie tylko pracuje i myśli, ale także śpiewa, tańczy, modli się, opowiada historie i świętuje”*. W konkursie, który odbył się wiosną 2010 r. uczestniczyło ponad 200 osób.

10. Dbanie o dobrą kulturę związane z historią harcerstwa, chronienie ich i udostępnianie

Szereg zadań w ZHP i podejmowanych przez ZHP realizuje **Muzeum Harcerstwa**. Głównymi zadaniami Muzeum w ubiegłym roku było:

- gromadzenie zbiorów, umożliwiających prezentację dorobku i tradycji harcerstwa jako inspiracji do podejmowanych inicjatyw programowych,
- wzbogacanie dorobku naukowego, syntetyzującego dzieje harcerstwa,
- łączenie poszukiwań w sferze doskonalenia programu i metodyki z troską o zachowanie i wykorzystanie historycznych zasobów dokumentujących nasze stuletnie dzieje, wzbogacanie muzealnych i archiwalnych zasobów Muzeum,
- upowszechnienie wiedzy o wybitnych postaciach ruchu harcerskiego przez gromadzenie materiału do trzeciego tomu Harcerskiego Słownika Biograficznego,
- podjęcie wysiłku, w ramach własnych możliwości, poprawy warunków przechowywania zbiorów i ich udostępniania.

W 2010 roku przystosowano dla celów ekspozycyjnych salę na parterze budynku GK ZHP przy ul. Konopnickiej 6.

20 kwietnia w Muzeum Harcerstwa została otwarta wystawa prezentująca dokonania **hm. Władysława Skoraczewskiego**, zmarłego przed trzydziestoma laty szefa Centralnego Zespołu Artystycznego ZHP. Poza planszami, obrazującymi życie druha Władka i jego pracę z zespołem i na scenie Teatru Wielkiego w Warszawie, wyeksponowano pamiątki zgromadzone przez członków Stowarzyszenia Wychowanków hm. Władysława Skoraczewskiego. Pokazano między innymi zestaw oryginalnych zdjęć zespołu z lat powojennych.

Muzeum było także obecne na Jubileuszowym Zlocie Harcerstwa w Krakowie wraz z obszerną wystawą „Dekady Harcerstwa”. W Pałacu Sztuki na pl. Szczepańskim dokonano aranżacji pomieszczeń, rozłożono cymelia oraz zabytki harcerskie.

17 sierpnia wystawę otworzyła Tina Małkowska, wnuczka Olgi i Andrzeja Małkowskich. Twórcy wystawy postanowili zaakcentować ważne wydarzenia z historii harcerstwa za pomocą „wysp tematycznych”. Historyczną wędrowkę zwiedzający rozpoczynali od wizyty w obozie I Lwowskiej Drużyny Harcerzy i czasów I wojny światowej a kończyli w czasach już współczesnych.

W stałej ofercie Muzeum Harcerstwa były wystawy objazdowe:

- „Niepodległość harcerstwem znaczone”,
- „Nad nami Orzeł Biały”,
- „Czy oni mieli inną młodość - wojenna służba harcerstwa”,
- „Aleksander Kamiński - życie służbą, służba życiem”,
- „Europejska wspólnota skautowa w 70-lecie Złotu w Spale”,
- „Wincenty Frelichowski - patron harcerek i harcerzy”,
- „Harcerskie dekady - ruch skautowy na ziemiach polskich 1910 - 1921”.

11. Prowadzenie działalności na rzecz integracji europejskiej i współpracy między społecznościami, w szczególności z organizacjami skautowymi

Jednym z zadań ZHP i jego struktur w roku 2010 była troska o rozwój kontaktów międzynarodowych w celu zapewnienia każdemu młodemu człowiekowi spotkania z rówieśnikami - skautami z innych krajów. Spotkania takie odbywały się w kraju i za granicą. Związek Harcerstwa Polskiego organizuje i wspiera różnorodne kontakty skautowe i aktywne formy uczestnictwa w przedsięwzięciach o charakterze międzynarodowym. Należy podkreślić, że wymianę i współpracę zagraniczną środowisk harcerskich i instruktorów ułatwia przynależność ZHP do struktur organizacyjnych światowego skautingu a najważniejszym zyskiem jest możliwość bezpośrednich kontaktów naszych drużyn, szczerpów i hufców ze swoimi odpowiednikami w organizacjach skautowych.

W Wydziale Zagranicznym pracuje zespół „IZA” ds. wspierania współpracy zagranicznej w hufcach i chorągwiach. Działania tego zespołu doprowadzić mają do stworzenia grupy instruktorów i wędrowników identyfikujących się z działalnością zagraniczną ZHP, którzy w naturalny sposób mogliby promować możliwości, jakie otwiera przed harcerskimi środowiskami współpraca zagraniczna.

Od początku 2010 roku trwały przygotowania do **22. Światowego Jamboree Skautowego w Szwecji**. W marcu 2010 r. w Kielcach odbyło się pierwsze spotkanie kadry polskiego kontyngentu na Światowe Jamboree Skautowe 2011. Podsumowano realizację zadania wykonanego przez przyszłych zastępowych. Uczestnicy obejrżeli film promocyjny i zaprezentowali się w języku angielskim.

Celem drugiego spotkania komendy zorganizowanego 17 kwietnia w Warszawie była kwalifikacja kolejnych kandydatów na zastępowych i drużynowych.

W październiku 2010 r. w Warszawie spotkało się blisko 80 osób kadry: zastępowi 10-osobowych zastępów złotych, członkowie złotych służb (IST), członkowie sztabu organizacyjnego (CMT), komenda kontyngentu. Byli obecni przedstawiciele ZHP na Litwie. Program spotkania uwzględniał różne aspekty zbliżającego się Jamboree.

Świat skautowy bardzo silnie zareagował na katastrofę 10 kwietnia pod Smoleńskiem. Do Głównej Kwatery ZHP za pośrednictwem Wydziału Zagranicznego napłynęły kondolencje od skautów i harcerzy w związku z tragiczną śmiercią honorowego protektora harcerstwa prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, jego małżonki i osób towarzyszących im w drodze do Katynia. Wyrazy żalu i solidarności przestali między innymi: przewodniczący Regionu Europejskiego WOSM, przewodniczący Regionu Eurazji WOSM, dyrektor Europejskiego Regionu WOSM, przewodniczący Europejskiej Fundacji Skautowej, sekretarz generalny ICCS, była przewodnicząca Europejskiego Regionu WAGGGS, przewodniczący polskiego harcerstwa na Białorusi, naczelnik harcerzy ZHP na Litwie, przedstawiciele władz organizacji skautowych z Czech, Estonii, Finlandii, Francji, Gruzji, Hongkongu, Izraela, Litwy, Łotwy, Niemiec, Rosji, Rumunii, Serbii, Słowacji, Ukrainy i Wielkiej Brytanii, zespół Eurotransit Network, Komitet Intercamp oraz pojedyncze osoby, między innymi z Belgii, Litwy, Kazachstanu, Rumunii i USA. Wszystkie listy kondolencyjne w oryginale i w tłumaczeniu na polski zostały udostępnione pod adresem <http://zhp.pl//article/kondolencje/> Na stronach WOSM umieszczono artykuł prezentujący służbę harcerek i harcerzy w dniach żałoby narodowej.

W dniach 22-24 maja reprezentacja ZHP wzięła udział w **43. Zlocie InterCamp** w Viersen-Dülken pod Düsseldorfem. Trzy tysiące skautów z dziesięciu krajów: Belgii, Czech, Francji, Holandii, Kanady, Niemiec, Polski, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii i Wielkiej Brytanii spędziło zielonoświątkowy skautowy weekend pod hasłem „Friendship”. ZHP reprezentowało 118 osób, w tym 20 wędrowników i instruktorów pełniących służbę w InterCamp Service Team. Zawierając liczne międzynarodowe znajomości i przyjaźnie uczestnicy mieli okazję zdobyć odznakę przyjaźni.

W dniach 2-11 sierpnia reprezentacja ZHP uczestniczyła w **X Zlocie Skautów i Skautek Europy Środkowej ConCordia 2010** w Parku Skautowym pod Budapesztem. W zlocie wśród tysiąca skautów, głównie z krajów Grupy Wyszehradzkiej, uczestniczyło 160 harcerek, harcerzy i instruktorów z Polski (uczestnicy reprezentowali hufce: Garwolin, Warszawa Praga Południe, Warszawa Centrum, Elbląg, Zabrze, Szczecinek, Wadowice, Łagiewniki, Świdnica i Lubin). Było to bardzo udane przedsięwzięcie, zarówno pod względem programowym jak i identyfikacji polskiej reprezentacji (koszulki, kapelusze, namiot polski). Polacy przeprowadzili zajęcia dla uczestników zlotu w ramach tzw. wioski wyszehradzkiej oraz aktywnie uczestniczyli w imprezach zlotowych.

12. Podejmowanie zadań w zakresie współpracy z Polonią i Polakami poza granicami kraju

ZHP utrzymuje stałe kontakty z harcerstwem działającym poza Polską, m. in. z harcerzami na Białorusi, Litwie, w Czechach oraz z ZHP poza granicami Kraju z siedzibą władz naczelnych w Londynie. Co roku organizowane są wspólne obozy, harcerze spoza granic kraju zapraszani są na nasze obozy.

Podobnie jak w latach poprzednich, także w 2010 roku została przeszkolona przez ZHP kolejna grupa harcerzy-wolontariuszy z Białorusi.

W czasie Zlotu ZHP w Krakowie gościliśmy harcerzy spoza Polski

Lp.	Organizacja	Kraj	Liczba osób
1.	Związek Harcerstwa Polskiego poza granicami Kraju	Kanada	12
2.	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej	Kanada	10
3.	Związek Harcerstwa Polskiego na Litwie	Litwa	34
4.	Republikańskie Społeczne Zjednoczenie „Harcerstwo”	Białoruś	26
5.	Harcerstwo Polskie w Republice Czeskiej	Czechy	31
6.	Szczep Harcerski „Stepowe Orły” z Czkatowa w Kazachstanie	Kazachstan	15
7.	Drużyna Harcerska	Mołdawia	9
8.	Niezależny Hufiec Harcerski „LS-Kaszuby”	Szwecja	17
		Razem	154

Młodzież, która przyjechała z poszczególnych krajów, prezentowała różny poziom zarówno doświadczenia harcerskiego, jak i znajomości Polski i języka polskiego. Harcerki i harcerze z prężnie działającej organizacji na Litwie, mówiący na co dzień po polsku, byli bardziej aktywni i samodzielni niż młodzież z Mołdawii, gdzie środowisko harcerskie dopiero powstaje, a języka polskiego dzieci uczą się na dodatkowych lekcjach poza szkołą. Młodzież z Białorusi słabiej niż jeszcze kilka lat temu mówi po polsku, ale ponieważ często przyjeżdża do Polski na kolonie i obozy, czuła się w środowisku harcerzy z Białegostoku i okolic „jak u siebie”. Podobnie reprezentacja z Kazachstanu, w skład której wchodziło harcerki i harcerze uczestniczący już wcześniej w obozach i zlotach harcerskich.

24 lipca - 7 sierpnia Związek Harcerstwa Polskiego działający poza granicami Kraju zorganizował w Zegrzu Światowy Zlot 100-lecia ZHP „Twierdza”. Władze ZHP i instruktorzy Głównej Kwatery, angażowali się w różne przedsięwzięcia związane ze zlotem - udział w dniu otwartym zlotu 31 lipca, spotkania z instruktorami i drużynami harcerskimi z różnych krajów, udział w różnych elementach programowych Dnia Warszawskiego 1 sierpnia. Sekretariat GK oraz Zespół ds. współpracy z polskim harcerstwem za granicą podejmował działania informacyjne wspierające zlot.

13. Realizowanie zadań w zakresie pomocy społecznej, w tym poprzez prowadzenie działalności charytatywnej i opiekuńczej oraz prowadzenie działań na rzecz resocjalizacji dzieci i młodzieży nieprzystosowanych społecznie, osób niepełnosprawnych, a w szczególności rehabilitację i rewalidację dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, integracji i reintegracji zawodowej i społecznej

Gromady zuchowe i drużyny harcerskie Związku Harcerstwa Polskiego nieomal bez wyjątku prowadzą tę działalność przez cały rok, w każdej jednostce jest ktoś, komu należy pomóc, najczęściej poprzez przeznaczenie środków z akcji zarobkowej na sfinansowanie bądź pokrycie części kosztów wyjazdu na biwak lub kolonię/obóz, gdyż w przeciwnym wypadku takie dziecko nie mogłoby w pełni uczestniczyć w całości procesu metodycznego. Wiele jednostek opiekuje się ponadto seniorami harcerstwa lub niepełnosprawnymi. Jednostki Związku Harcerstwa Polskiego zawsze inicjują lub włączają się do zbiórek darów lub środków dla ofiar klęsk żywiołowych.

W wielu gromadach i drużynach swój proces resocjalizacji przechodzą dzieci tzw. trudne, które dzięki stałej obecności w zespole rówieśników zmieniają się na lepsze.

Podejmujemy także działania służące integracji takich dzieci poprzez organizację przedsięwzięć otwartych dla dzieci niezorganizowanych.

14. Inicjowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym, przemocy, profilaktyki alkoholowej i innych uzależnień

Harcerska działalność w zakresie pomocy społecznej, w tym różnorodne działania charytatywne, zgodnie ze zobowiązaniem do niesienia pomocy bliźnim, podejmowane były przez pojedynczych harcerzy-wolontariuszy i jednostki organizacyjne, w ramach systematycznej służby i doraźnie, przez cały rok. Harcerze podejmowali służbę na rzecz słabszych i potrzebujących, niepełno sprawnych i osób starszych - samodzielnie lub współpracując z kołami PCK, z domami opieki społecznej, z domami dziecka. W środowiskach lokalnych harcerze byli organizatorami, współorganizatorami lub wolontariuszami jednorazowych lub dorocznych akcji i zbiórek. Przeprowadzono publiczną zbiórkę pieniędzy, które przekazano na Fundusz Stypendialny dla zdolnej ubogiej młodzieży w ramach obchodów Dnia Papieskiego wspólnie z Fundacją „Dzieło Nowego Tysiąclecia”.

W styczniu 2010 r. zorganizowano harcerskie sztaby i udział wielu harcerskich wolontariuszy w XVII Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy - kwestowano, organizowano imprezy towarzyszące i koncerty.

W roku 2010 prowadzono wiele świetlic środowiskowych i świetlic terapeutycznych oraz zajęcia w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowych. Uczestnikami tych świetlic były dzieci z rodzin z problemami ekonomicznymi, z rodzin niewydolnych wychowawczo, wielodzietnych, z problemami w nauce, bez żadnej szansy na godne dzieciństwo.

Bardzo ważne, przede wszystkim dla ZHP, było **Betlejemskie Światło Pokoju**, akcja organizowana od 20 lat przed Świętami Bożego Narodzenia, której pierwowzorem była kampania charytatywna „Światło w ciemności”, propagowana przez austriackie media, prowadzona na rzecz dzieci niepełnosprawnych oraz innych osób potrzebujących pomocy. Od początku tej akcji w momencie przekazywania Światła skauci i harcerze podejmowali wiele inicjatyw charytatywnych i programowych, otwartych na drugiego człowieka, zwłaszcza potrzebującego pomocy. W 2010 roku Betlejemskie Światło Pokoju zostało przeprowadzone pod hasłem „Wszyscy rodzimy się do służby”. Hasło pochodzi z wypowiedzi Zofii Kossak i na ogół jest podawane w następującym kontekście: „Wszyscy rodzimy się do służby, jakiemu panu będziemy służyć, zależy od nas samych”. Harcerze organizowali spotkania mikołajkowe, w trakcie których oprócz zabaw związanych ze Świętami Bożego Narodzenia zaproszone dzieci otrzymywały przygotowane przez harcerzy upominki. Odbywały się konkursy kolęd, konkursy na najpiękniejsze ozdoby choinkowe i świąteczne. Wiele z wykonanych w trakcie konkursów choinek, ozdób, prezentów przekazano do Domów Dziecka lub Domów Opieki Społecznej. Zorganizowano też spotkania opłatkowe dla pensjonariuszy Domów Spokojnej Starości i wigilie dla najuboższych.

Zespoły-uczestnicy kieleckiego lipcowego **Harcerskiego Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej** odwiedzały pensjonariuszy domów spokojnej starości, domy dziecka, świetlice środowiskowe i hospicja, na terenie Kielc i okolic. Organizowano

i udzielano pomocy dzieciom i młodzieży wychowującym się w rodzinach patologicznych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Bardzo ważną częścią pracy ZHP jest ruch drużyn **Nieprzetartego Szlaku**, który skupia środowiska dzieci niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie. Związek Harcerstwa Polskiego od ponad 80 lat zajmuje się dziećmi i młodzieżą o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych. Działania te od 1958 r. ZHP prowadzi w drużynach i gromadach pod nazwą Nieprzetarty Szlak. Organizuje pracę rewalidacyjną, istotą której jest powiązanie: wychowania, terapii pedagogicznej i rekreacji. Obecnie dużą uwagę zwraca się także na integrację i adaptację społeczną oraz indywidualizację i elastyczność w kształceniu. Na takie potrzeby odpowiada ogólnopolski program ZHP „Odkrywczy Nieznanego Świata” realizowany od 1996 r. do chwili obecnej. Program był naturalną odpowiedzią na rozwijającą się w państwach zachodnich oraz popularną w Polsce ideę integracji. Jego ideą jest przybliżenie świata osób niepełnosprawnych zuchom, harcerkom i harcerzom.

Na początku 2010 r. wydano **podręcznik dla kadry NS „Od akceptacji do integracji”**. Zorganizowanych zostało wiele spotkań drużyn NS.

Do najważniejszych należy zaliczyć:

- I Ogólnopolską Zbiórkę Nieprzetartego Szlaku *Kraków 2010*. Wzięło w niej udział prawie 300 uczestników
- Projekt „4 pory roku - od twórczości artystycznej do aktywności zawodowej i społecznej”. Zorganizowano dwa kursy oraz trzy warsztaty twórczości artystycznej w Załęczu Wielkim oraz w harcerskim schronisku „Głodówka”.
- XXIII Ogólnopolski Zlot Drużyn Harcerskich Nieprzetartego Szlaku (maj 2010) - zorganizowany na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. J. Tuwima w Stemplewie - wzięło w nim udział około 500 harcerek i harcerzy z całej Polski.

15. Prowadzenie działalności w zakresie ratownictwa i ochrony ludności podczas stanów nadzwyczajnych i kryzysowych

Związek Harcerstwa Polskiego w znacznym stopniu opiera swoją działalność na rozwoju specjalności. Stanowią one szczególną formę rozwoju zainteresowań dzieci i młodzieży oraz służą preorientacji zawodowej poprzez specjalistyczną służbę. Specjalności dzielą się na:

- specjalności służby, których sensem jest pełnienie służby społecznej na różnych polach,
- specjalności hobbystyczne, które skupiają się na doskonaleniu wiedzy i umiejętności w danej dziedzinie.

Specjalności służby realizowane są m.in. poprzez Harcerską Szkołę Ratownictwa, Harcerską Służbę Porządkową, Harcerską Służbę Graniczną, Harcerską Służbę Ruchu Drogowego, w drużynach pożarniczych, przez działania ekologiczne.

Specyficzną formą harcerskiej specjalności jest specjalność obronna, będąca połączeniem elementów pozostałych specjalności.

W ramach realizacji specjalności harcerskie środowiska współpracowały w 2010 r. z profesjonalnymi służbami i instytucjami zajmującymi się dziedziną dotyczącą danej specjalności. Drużyny obronne ściśle współpracują z MON, drużyny HSG ze Strażą Graniczną, a HSR z Ministerstwem Zdrowia itd.

Dla drużyn specjalnościowych zorganizowano liczne turnieje i zawody, np.:

- XIII Manewry harcerskie - Przerwanki 2010 (Chor. Warmińsko-Mazurska),
- XXIX Manewry Techniczno-Obronne (Chor. Mazowiecka),
- X Zawody sprawnościowo-obronne (Chor. Zachodniopomorska).

W roku 2010 miały miejsce dwa tragiczne dla Polski i Polaków wydarzenia. W tym trudnym czasie harcerze nie zawiedli, z oddaniem i poświęceniem realizowali postawione przed sobą zadania.

Po katastrofie samolotu prezydenckiego 10 kwietnia pod Smoleńskiem harcerze będący w Katyniu jak również w całej Polsce podjęli służbę związaną z uczczeniem pamięci ofiar. Już pierwszego dnia harcerze gromadzili się w Warszawie przed Pałacem Prezydenckim oraz na placu Marszałka Piłsudskiego, aby pełnić tam służbę porządkową, wartowniczą, medyczną i informacyjną. Podobnie było w wielu innych miastach, gdzie na placach i w katedrach gromadziły się setki osób na Mszach Świętych i czuwaniach modlitewnych.

W kolejnych dniach harcerzom przybywało obowiązków. Zostali włączeni w pracę sztabów organizacyjnych w wielu miejscowościach Polski. Policja, Straż Pożarna, Straż Miejska oraz Biuro Ochrony Rządu, traktowali harcerzy jak partnerów, powierzając im odpowiedzialne zadania.

Harcerze pełnili służbę przez całą dobę w ciągu całego tygodnia żałoby narodowej oraz w dniach pogrzebów, zmieniając się na posterunkach medycznych, informacyjnych, na wartach honorowych oraz przy układaniu zniczy i kwiatów. Pełnili również służbę liturgiczną, wystawiali poczty sztandarowe oraz warty honorowe podczas uroczystości pogrzebowych wielu ofiar smoleńskiej katastrofy. Harcerze byli obecni w czasie uroczystości żałobnych na placu Piłsudskiego w Warszawie oraz podczas pogrzebu Pary Prezydenckiej w Krakowie.

W służbie na terenie samej Warszawy wzięło udział ponad 3000 harcerzy.

Harcerska Służba Powodzianom - w maju 2010 r. południowe regiony Polski nawiedziła powódź. Instruktorzy ZHP czynnie włączyli się w koordynację działań związanych z zapobieganiem rozszerzania się kataklizmu oraz usuwaniem skutków powodzi. Współpracowali z kilkudziesięcioma organizacjami pozarządowymi, tworząc wspólne plany usuwania materialnych i społecznych skutków powodzi - w tym budowę sieci organizacji pozarządowych.

30 czerwca 2010 r. zakończył się nabór ofert na **organizację wyjazdów dla dzieci z terenów poszkodowanych przez powódź** w konkursie ogłoszonym przez Ministra Edukacji Narodowej. Konkurs cieszył się dużym powodzeniem, o czym świadczy ilość nadesłanych ofert, a także ich interesująca zawartość. Łącznie zgłoszono ponad 30 000 miejsc wypoczynku w ośrodkach w całej Polsce. Wśród organizatorów wypoczynku dla dzieci powodzian znalazły się również jednostki Związku Harcerstwa Polskiego. Wyjazdy wakacyjne dofinansowane ze środków MEN prowadziły: Chorągiew Podkarpacka ZHP, Chorągiew Łódzka ZHP, Chorągiew Warmińsko-Mazurska ZHP i Chorągiew Kujawsko-Pomorska ZHP.

16. Upowszechnianie idei wolontariatu, organizowanie wolontariuszy do realizacji celów statutowych ZHP

Działalność ZHP w dużej mierze prowadzona jest przez wolontariuszy. Realizacja różnorodnych form, większości zadań, przedsięwzięć i programów, przez

podstawowe jednostki organizacyjne i harcerskie komendy w kolejnym roku, była możliwa dzięki ogromnemu zaangażowaniu wolontariuszy. W czasie akcji letniej i w czasie roku szkolnego pełnili oni funkcje wychowawcze, organizacyjno-logistyczne i gospodarcze. Organizowali i prowadzili zajęcia pozalekcyjne i weekendowe oraz wakacyjne formy wyjazdowe. Harcerscy wolontariusze brali udział we wszystkich dużych, ogólnopolskich akcjach, ale byli także aktywni w środowisku lokalnym. W organizacji i promowaniu wolontariatu zgodnie z harcerską zasadą „nieść chętną pomoc” współpracowaliśmy ze stowarzyszeniami i fundacjami, które działają na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży, osobom chorym, bezdomnym i znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

Wolontariuszy do zadań przygotowywaliśmy na jednorazowych i cyklicznych, kursach, warsztatach, seminariach i szkoleniach. Kształcenie i doskonalenie wolontariuszy - kadry instruktorskiej zorganizowane było przez Centralną Szkołę Instruktorską ZHP i chorągwiane szkoły instruktorskie, we współpracy z harcerskimi komendami i przez harcerskie komendy. Kształcenie w ZHP prowadzili odpowiednio przygotowani instruktorzy posiadający jedną z trzech rodzajów Odznaki Kadry Kształcącej.

Zespoły kadry kształcącej hufców i chorągwi oraz Centralna Szkoła Instruktorska realizowały swoje zadania w szczególności przez organizację następujących form dla kadry instruktorskiej:

- Kursy i warsztaty dla drużynowych
- Kursy i warsztaty kwatermistrzowskie
- Seminaria
- Konferencje instruktorskie
- Kursy i warsztaty dla komendantów hufców i chorągwi
- Kursy i warsztaty dla namiestników
- Kursy i warsztaty kadry specjalnościowej
- Warsztaty dla komisji stopni instruktorskich
- Seminaria i konferencje harcmistrzowskie
- Kursy komendantów i wychowawców obozów i kolonii.

W roku 2010 z okazji Dnia Myśli Braterskiej Naczelnik ZHP wyróżnił Listem Pochwalnym (Rozkaz Naczelnika ZHP L. 2/2010 z dnia 22.02.2010 r.) najlepszych drużynowych, wytypowanych przez wszystkie Komendy Chorągwi ZHP.

List Pochwalny otrzymali drużynowi z następujących Chorągwi:

Chorągiew Białostocka - 7 drużynowych
Chorągiew Dolnośląska - 25 drużynowych
Chorągiew Gdańska - 10 drużynowych
Chorągiew Kielecka - 8 drużynowych
Chorągiew Krakowska - 48 drużynowych
Chorągiew Kujawsko-Pomorska - 2 drużynowych
Chorągiew Lubelska - 15 drużynowych
Chorągiew Łódzka - 20 drużynowych
Chorągiew Mazowiecka - 33 drużynowych
Chorągiew Opolska - 16 drużynowych
Chorągiew Podkarpacka - 14 drużynowych
Chorągiew Stołeczna - 16 drużynowych
Chorągiew Śląska - 35 drużynowych
Chorągiew Warmińsko-Mazurska - 10 drużynowych

Chorągiew Wielkopolska - 19 drużynowych
Chorągiew Zachodniopomorska - 8 drużynowych
Chorągiew Ziemi Lubuskiej - 3 drużynowych

Od 2009 r. pracował zespół, którego członkowie podjęli się opracowania systemu pracy z kadrami. W skład zespołu weszły osoby pełniące funkcje liderów NGO na poziomie centralnym i wojewódzkim. Praca z kadrami ma na celu zagwarantowanie możliwie najwyższej jakości pracy harcerskich drużyn, rozwój ilościowy i jakościowy organizacji. Jednak podstawowym warunkiem jest posiadanie kadry kompetentnej i nastawionej na kształtowanie harcerskich wartości. System pracy z kadrami określa cele, zasady, sposoby i etapy pracy z kadrami. Przygotowano dokument opisujący pracę z kadrami w organizacji.

22 maja 2010 r. w Warszawie odbyła się konferencja zorganizowana przez Wydział Pracy z Kadrami GK ZHP. Celem konferencji było zakończenie prac nad dokumentem „System pracy z kadrami w ZHP”. W konferencji udział wzięło 50 instruktorów z całej Polski.

Uczestnicy podczas konferencji pracowali w trzech grupach roboczych:

1. Pozyskiwanie kadry
2. Kształcenie kadry
3. Pełnienie funkcji oraz praca przełożonego z kadrami

Grupy prowadzili członkowie zespołu opracowującego system pracy z kadrami. W trakcie pracy, odnosząc się do poszczególnych części projektu dokumentu, grupy dokonały w nim zmian. Wypracowano pomysły na sprawne wdrażanie dokumentu po jego przyjęciu przez Radę Naczelną ZHP. Na podstawie wniesionych na konferencji uwag i przeprowadzonej dyskusji internetowej opracowywano nową wersję dokumentu, który został przedstawiony Główniej Kwaterze ZHP.

W roku 2010 Centralna Szkoła Instruktorska zorganizowała kształcenie dla instruktorów chorągwi i hufców. Wymienić można, dla przykładu, następujące kursy, warsztaty, konferencje, imprezy:

- II i III kurs harcmistrzowski
- Kurs Kadry Kształcącej
- Szkolenie z promocji w zakresie podstawowym
- Warsztaty doskonalące dla kadry hufców
- Rajd komend hufców „Tylko dla orłów” (I miejsce - Komenda Hufca Poznań Siódemka Śródmieście, II miejsce - Komenda Hufca Łódź-Polesie, III miejsce - Komenda Hufca Warszawa Mokotów).
- Seminarium dla kadry kształcącej
- Szkolenie z promocji II stopnia.

Przed kolejną Harcerską Akcją Letnią w większości chorągwi zorganizowano dla kadry instruktorskiej kursy dla kierowników wypoczynku i kursy dla wychowawców kolonijnych.

17. Organizowanie przedsięwzięć związanych z rozwojem zainteresowań i specjalności w zakresie kultury fizycznej i sportu oraz turystyki i krajoznawstwa

Bogata była śródroczna działalność jednostek harcerskich w zakresie krajoznawstwa i turystyki. Jest to od stu lat jedna z bardziej atrakcyjnych sfer pracy harcerskiej.

Gromady zuchowe i drużyny harcerskie brały udział w wielu zlotach, rajdach, biwakach i w wycieczkach. Organizowano zwiady terenowe i biegi patrolowe. Wiele środowisk było organizatorami dorocznych rajdów, biwaków, imprez turystycznych, na stałe wpisanych w harcerski kalendarz, często o randze imprezy lokalnej lub regionalnej, wpisanej w kalendarz działań miasta lub gminy. Znanymi dorocznymi imprezami harcerskimi w roku 2010 były:

- XVII Ogólnopolski Zlot Druha „Szarego” - Drozdowo 2010 w 130. rocznicę urodzin ks. prałata dr. hm. Kazimierza Lutostawskiego - Chorągiew Białostocka - 300 uczestników,
- XXXIII Harcerski Rajd „Wisła” - Chorągiew Mazowiecka - 700 uczestników,
- 52 Ogólnopolski Harcerski Rajd Świętokrzyski - Chorągiew Kielecka - 500 uczestników,
- XVII Ogólnopolski Rajd „Gryf” - Chorągiew Zachodniopomorska - 200 uczestników,
- VIII Ogólnopolski Rajd im. Szarych Szeregów - Chorągiew Śląska - 200 uczestników,
- XVIII Ogólnopolski Harcerski Górski Rajd „Granica 2010” - Chorągiew Dolnośląska - 500 uczestników,
- Rajd „Siódemka” - Chorągiew Wielkopolska - 300 uczestników,
- XXIII Rajd Śladami Przeszłości Gdańska - Chorągiew Gdańska - 500 uczestników,
- XXXI Rajd im. dr. I. Kozińskiego - Chorągiew Śląska - 200 uczestników,
- XXV Harcerski Rajd Śladami „Jędrusiów” - Chorągiew Kielecka - 400 uczestników,
- XXVI Harcerski Rajd „Rodło” - Chorągiew Gdańska - 900 uczestników.

W dniach 8-12 lipca 2010 r. zorganizowano II Ogólnopolski Rajd Grunwaldzki. Wzięło w nim udział 670 uczestników z 14 chorągwi. Uczestnicy wędrowali 6 zróżnicowanymi trasami. Program tras poświęcony był poznawaniu kultury rycerskiej, tropieniu średniowiecznych zagadek, poznawaniu harcerskich specjalności, aktywnej turystyce i krajoznawstwu. Większość odcinków uczestnicy rajdu pokonywali pieszo, była jedna trasa rowerowa, na innych trasach były odcinki kajakowe, kolejowe i autokarowe. Udało się zrealizować podstawowe założenia rajdu - przygotowanie harcerzy do 600. rocznicy bitwy pod Grunwaldem, realizację programu wychowawczego opartego na średniowiecznych wzorach, poznanie atrakcji turystycznych i krajoznawczych historycznego szlaku wojsk Władysława Jagiełły od Czerwińska nad Wisłą do Stębarka. Rajd był zrealizowany w partnerstwie z kilkudziesięcioma jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, parkami krajobrazowymi, instytucjami badawczymi i kulturalnymi.

W 2010 roku kontynuowana była propozycja programowa „Nasza-trasa.zhp.pl”. Wzięło w niej udział 75 drużyn ze wszystkich chorągwi.

Od października 2010 r. trwają przygotowania do Rajdu Grunwaldzkiego 2011 (7-11 lipca 2011 r.). Wspólnym elementem wszystkich tras jest poznawanie ciekawych miejsc i zjawisk związanych z historią i kulturą „Pogranicza” - mikroregionu położonego na styku granic województwa mazowieckiego, kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Jest to obszar, na którym występują historyczne, przyrodnicze i kulturowe granice - granice historycznych ziem, granice

zaborów, naturalne bariery (doliny rzek i wielkie kompleksy leśne), granice zasięgu gwar i dialektów, różnice w pozostałościach kultury ludowej.

Od 2009 r. funkcjonuje w ZHP **Harcerska Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza**. Odznaka przeznaczona jest do indywidualnego zdobywania przez członków ZHP. Zadaniem odznaki jest promowanie aktywnych form turystyki i krajoznawstwa - poznawanie najciekawszych obiektów turystycznych i krajoznawczych w lokalnym środowisku, a także w innych regionach Polski.

Jednym z ważnych zadań w pracy wychowawczej jest uświadamianie harcerkom i harcerzom potrzeby i konieczności dbania o zdrowie, o sprawność i kondycję fizyczną przez ćwiczenia fizyczne, przez rekreację ruchową i sport oraz wdrażanie i wyrabianie nawyków higienicznych, troska o zdrowie i sprawność fizyczną.

Szczególnie podczas akcji letniej, na wszystkich obozach zorganizowano wiele zajęć turystycznych i rekreacyjno-sportowych. Były to: krótkie rajdy, wycieczki, biegi patrolowe, biegi na orientację, zwiady, gimnastyka poranna, spacer, rozgrywki w różnych dyscyplinach sportowych, kąpiel i nauka pływania, warsztaty plenerowe, obozowe olimpiady sportowe.

Chorągwie były organizatorami wielu turniejów sportowych i olimpiad (piłka siatkowa, zawody pływackie, strzeleckie, konne, piłka nożna, tenis stołowy - to dyscypliny, które były szczególnie popularne na zorganizowanych formach wyjazdowych), bardzo często poprzedzonych kolejnymi eliminacjami.

Przykładowo:

- Chorągiew Kujawsko-Pomorska organizuje coroczne Mistrzostwa Pływackie ZHP i Mistrzostwa Pływackie chorągwi,
- Chorągiew Stołeczna organizuje Międzynarodowy Memoriał gen. Stanisława Maczka Drużyn Harcerskich w Piłce Nożnej,
- Halowe turnieje piłki nożnej zorganizowały między innymi: Chorągiew Kujawsko-Pomorska, Hufiec Łódź Polesie, Hufiec Wołomin, Hufiec Toruń, Hufiec Mielec, Hufiec Szczecin,
- Chorągiew Krakowska organizuje coroczne Mistrzostwa Polski ZHP w narciarstwie zjazdowym.

Ponadto w ZHP odbywa się szereg imprez żeglarskich i wodnych. Wśród organizatorów dominuje Chorągiew Gdańska, Warmińsko-Mazurska i Śląska.

Przykładowo zorganizowano:

- Spartakiadę Drużyn Wodnych i Żeglarskich w Pucku (Chor. Gdańska),
- XXVII Złot harcerskich drużyn wodnych „Mamry 2010” (Chor. Warmińsko-Mazurska)
- XVIII Złot jachtów dwumasztowych „Niedźwiedzie mięso” (Chor. Warmińsko-Mazurska).

18. Organizowanie letniego i zimowego wypoczynku w formach wyjazdowych i w miejscu zamieszkania

Związek Harcerstwa Polskiego tradycyjnie jest jednym z największych organizatorów wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży.

Podczas **Harcerskiej Akcji Zimowej w 2010 roku** zorganizowano 850 zimowisk wyjazdowych, zimowisk w miejscu zamieszkania, biwaków i imprez jednodniowych.

Na ww. placówkach przebywało 24795 osób, w tym 3246 dzieci niezrzeszonych.

Kadrę stanowiło 2070 osób.

Podczas **Harcerskiej Akcji Letniej w roku 2010** zorganizowano 1300 kolonii, obozów i innych form wypoczynku. Ogółem z wypoczynku skorzystało 75 000 osób. W tym kadre stanowiło 6800 osób. Ponad 10 000 dzieci i młodzieży skorzystało z form w miejscu zamieszkania.

Część harcerskich środowisk realizowała na obozach programy i propozycje centralne, jednak większość organizatorów realizowała własne programy autorskie wakacyjnego wypoczynku. Szczególny nacisk położono na krajoznawstwo, zajęcia sportowe, ekologię i ochronę środowiska, na wychowanie w wartościach i w duchu harcerskich ideałów. Często uczestnicy kolonii i obozów przenosili się w krainę bajek i historii literackich, sprzyjało to budzeniu zainteresowania książką.

Zorganizowano wiele obozów specjalnościowych - wodnych i żeglarskich. Odbłyły się obozy artystyczne, sportowe, konne, językowe, o tematyce pożarniczej i obrony cywilnej. Zorganizowano także obozy terapeutyczno-profilaktyczne. Stałym elementem pracy wychowawczej na obozach była profilaktyka uzależnień oraz uświadamianie zagrożeń z nimi związanych.

19. Działanie na rzecz zrównoważonego rozwoju, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego

Tematyka ochrony środowiska jest na trwałe wpleciona w programy harcerskich gromad i drużyn. Jest także stałym punktem programu każdego obozu harcerskiego i kolonii zachowawczej.

Ogólnopolska akcja „**Sprzątanie świata**” to propozycja, którą od wielu lat realizuje dużo harcerskich jednostek wszystkich pionów wiekowych przez cały rok. Od wczesnej wiosny uprzątnięto najbliższe otoczenie, organizowano zbiórki na temat ochrony środowiska przyrodniczego z okazji: Dnia Ziemi, Święta Wiosny, Święta Pieczonego Ziemniaka. Zrealizowano wiele różnorodnych zadań w trakcie trwania obozów, rajdów i biwaków: porządkowano najbliższe otoczenie, szlaki turystyczne, brzegi jezior i rzek, lasy i tereny zielone, zwracano uwagę władz na nielegalne wysypiska śmieci.

Interesującym przedsięwzięciem o tematyce ekologicznej była **XXI edycja Harcerskiej Akcji Ekologicznej „Florek” Hufca ZHP Ziemi Sanockiej**. W dorocznym przedsięwzięciu w roku harcerskim 2009/2010 łącznie wzięło udział 500 osób.

Harcerskie Centrum Edukacji Ekologicznej w Funce (Chor. Kujawsko-Pomorska), jako organizator form śródprocznych i wakacyjnych, przyjął w 2010 kilka tysięcy dzieci i młodzieży na biwakach, zielonych szkołach i obozach. Uczestnikom zaproponowano liczne różnorodne zajęcia warsztatowe, m. in: wodną ścieżkę dydaktyczną Łakomie, zajęcia i warsztaty z gliny, plastykę, dziennikarstwo, ornitologię, astrologię, dziedzictwo regionalne, wiejskie wycieczki, wycieczki rowerowe, zajęcia w wodzie i na wodzie. Organizowane formy cieszyły się dużą popularnością.

Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy w Załęczu Wielkim - Terenowa Baza Edukacji Ekologicznej „Zielona Szkoła” (Chor. Łódzka) to kolejny duży organizator form śródprocznych i wypoczynku wakacyjnego. W roku 2010 zorganizowano zajęcia z zakresu ochrony środowiska z wykorzystaniem bogatych form krajobrazowych

i walorów obiektów przyrodniczych, historycznych, kulturowych występujących w otoczeniu ośrodka, zajęcia w kopule astronomicznej i w ogródku meteorologicznym, warsztaty z geologii oraz plenery malarskie i fotograficzne. Objęto edukacją ekologiczną ponad 4 tysiące osób. Realizowano także zadania programu ekologicznego „Warto żyć nad Wartą”, którego celem jest rozwój zainteresowań z zakresu ochrony środowiska i dostrzegania związków między zjawiskami zachodzącymi w przyrodzie, uczenia szacunku do przyrody oraz zrozumienia konieczności jej ochrony.

Przez cały rok 2010 realizowany był projekt „Harcerska Natura” (zakończenie odbyło się w kwietniu 2011 r.) W projekcie dofinansowanym ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, skierowanym przez Związek Harcerstwa Polskiego do dzieci i młodzieży szkolnej, wzięto udział 8147 osób. W kampanii edukacyjnej „Cztery żywioły - przyjaciele człowieka” wzięto udział 451 nauczycieli z ponad 190 szkół na terenie całego kraju. Opracowano i uruchomiono platformę e-learningową, na której zawieszono wykłady z czterech grup tematycznych: WODA - 18 wykładów, ZIEMIA - 15 wykładów, POWIETRZE - 14 wykładów i PRZYRODA - 49 wykładów.

Opracowano i wydrukowano 7667 materiałów dydaktycznych. Utworzono łącznie 7442 konta dostępne dla użytkowników platformy. Koordynatorem projektu był **hm. Bogusław Kowalewski**. Na potrzeby projektu stworzono sieć współpracy ZHP z czterema centrami edukacji ekologicznej: Ośrodkiem Szkoleniowo-Wypoczynkowym ZHP "Perkoz", Ośrodkiem Szkoleniowo-Wypoczynkowym ZHP "Nadwarciański Gród", Harcerskim Centrum Edukacji Ekologicznej w Funce oraz Ingelsrud Scout & Guide Centre (Norwegia).

20. Działanie na rzecz promocji zdrowego trybu życia oraz ochrony zdrowia

Projekty z tego zakresu dotyczyły profilaktyki uzależnień; przeciwdziałania alkoholizmowi, nikotynizmowi, narkomanii i promowania zdrowego trybu życia. Dla Związku Harcerstwa Polskiego jest to niezwykle ważne zadanie, gdyż organizacja programowo skupia osoby wolne od jakichkolwiek używek. Realizowano różnorodne programy profilaktyczne. Zwracano uwagę na higienę i odpowiednie odżywianie, ale i na zagrożenia, szczególnie na obozach podczas akcji letniej, w trakcie biwaków, rajdów i imprez kulturalnych, organizowanych dla harcerzy i społeczności lokalnych.

Harcerze włączali się w organizację i przeprowadzenie happeningów, których celem było uświadamianie społeczeństwu zagrożeń związanych z paleniem tytoniu. W ramach przeprowadzonych akcji harcerze rozprowadzali ulotki dot. profilaktyki. Liczne działania z zakresu profilaktyki uzależnień oraz promowanie zdrowego trybu życia, dbałość o zdrowie, nabywanie wiedzy i umiejętności z zakresu pierwszej pomocy to harcerska codzienność.

Ponadto w roku 2010 chorągwi inspektoraty ratownicze zorganizowały szereg kursów pierwszej pomocy dla harcerzy i instruktorów, rozwijała swoją działalność Harcerska Szkoła Ratownicza (HSR), harcerscy instruktorzy inspektoratów ratowniczych wzięli udział w X Ogólnopolskich Zawodach ZHP w Ratownictwie oraz kilkudziesięciu zawodach dla środowisk Harcerskiej Szkoły Ratownictwa w całym kraju.

Ponadto wiele środowisk i chorągwi było organizatorami Przeglądów Twórczości Artystycznej Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej (festiwale, konkursy), służących

prezentacji własnego dorobku i nabywaniu umiejętności artystycznych pod okiem instruktorów specjalistów. Na uwagę zasługuje działalność w tym zakresie chorągwi: Dolnośląskiej, Krakowskiej, Podkarpackiej, Łódzkiej, Stołecznej (np. w Hufcu Warszawa Praga Południe działa od ponad 25 lat Rada Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski), Ziemi Lubuskiej, Opolskiej, Wielkopolskiej, Zachodniopomorskiej.

Na podkreślenie zasługują także letnie obozy integracyjne, organizowane z bardzo dużym wysiłkiem harcerskich środowisk i rodziców dzieci.

21. Przygotowywanie członków organizacji do aktywności na rynku pracy, podejmowanie działalności wspomagającej rozwój przedsiębiorczości, szczególnie wśród dzieci i młodzieży

Członkowie ZHP w wyniku swojej aktywności w organizacji nabywają umiejętności pracy w grupie, organizacji zespołu i jego pracy, zdolności do wyznaczania i koordynowania realizacji zadań. Uczą się i sprawdzają w praktyce swoje predyspozycje do kierowania zespołami ludzkimi. Dzieje się to poprzez udział w realizacji projektów i zadań na terenie swojego zamieszkania, jak również podczas wyjazdów czy imprez. Wspiera to system metodyczny, jego instrumenty, w tym przede wszystkim projekt zespołowy i znaki służb, wymagania na stopnie i sprawności, dzięki którym harcerze nabywają wiedzę specjalistyczną pozwalającą na bardziej świadomy wybór zawodu, kierunku dalszej nauki.

22. Prowadzenie działalności wspomagającej technicznie, organizacyjnie i merytorycznie harcerskie komendy oraz organizacje pozarządowe

Działalność wspomagającą technicznie harcerskie komendy prowadzi Wydział Nowych Technologii Głównej Kwatery ZHP. W skład wydziału wchodzi specjaliści zarówno z dziedzin ściśle związanych z technologiami informatycznymi, telekomunikacyjnymi i Internetem, jak również osoby z wykształceniem i doświadczeniem w kształceniu, promocji i komunikacji, którym znane są nowe technologie i które wydatnie wspierają wydział w jeszcze lepszym docieraniu do beneficjentów i odpowiadaniu na potrzeby instruktorów ZHP. Oprócz wysokiej klasy specjalistów szeregi wydziału zasilają studenci.

WNT w 2010 r. bazując na własnym rozpoznaniu potrzeb i mając na uwadze priorytety zgłaszane przez Główną Kwaterę zrealizował szereg zadań zarówno doraźnych, jak i poważnych projektów natury analityczno-badawczej oraz techniczno-wdrożeniowej.

W roku 2010 WNT m.in.:

- wspierał Jubileuszowy Złot Stulecia Harcerstwa w Krakowie od strony organizacyjnej, technicznej i informatycznej;
- przygotował narzędzie do rejestracji na imprezy ogólnopolskie, przydziału i drukowania identyfikatorów oraz obsługi interwencji medycznych, które można wykorzystać w przyszłości na dowolnej harcerskiej akcji dowolnego zasięgu;
- postawił kilkanaście nowych stron WWW;
- stworzył nową wersję strony głównej ZHP;
- wybrał i wdrożył system ticketowy do obsługi bieżących zgłoszeń;
- stworzył analizę alternatywnych usług hostingowych wobec Home;

- obsłużył prawie 1000 zgłoszeń związanych z domenami, kontami, pocztą, grafikami i zmianami na stronach WWW.

W drugiej połowie 2010 r. przeprowadzono analizę sytuacji oraz stworzono plan działań na rok 2010/2011, który obejmuje m.in.:

- promocję usługi zhp.net.pl w środowiskach harcerskich (hufce, chorągwie) oraz stworzenie usługi „dokumenty dla drużynowego” i „strona drużyny” w oparciu o zhp.net.pl
- 24 h pomoc techniczną dla domen zhp.pl oraz zhp.net.pl (teraz 48 h) oraz reagowanie na zlecenia
- promocję nowych technologii w pracy hufca, drużyny - broszura metodyczna, konkursy na stronę hufca, chorągwi, wydarzenia.

23. Prowadzenie działalności wydawniczej, reklamowej, radiowej i informacyjnej

W związku z różnorodnymi imprezami, organizowanymi w ZHP i przez ZHP, w środkach masowej informacji ukazywały się informacje o Związku, publikowano materiały o historii i działaniach ZHP.

Od stycznia do kwietnia 2010 r. na terenie całego kraju prowadzona była nasza kampania 1%.

Przedsięwzięcia realizowane centralnie w ZHP na bieżąco relacjonowane są na stronie www.zhp.pl. Rozwija się serwis www.regiony.zhp.pl, który jest wizytówką środowisk harcerskich z całego kraju. Aktualizowano stronę www.media.zhp.pl (skierowaną do dziennikarzy) oraz stronę www.promocja.zhp.pl (kierowaną do osób zajmujących się harcerską promocją). Regularnie ukazuje się również miesięcznik instruktorów ZHP "Czuwaj", oraz internetowa gazeta "Na Tropie" przeznaczona dla młodzieży w wieku 16-25 lat. Na łamach obu czasopism poruszane są tematy ważne dla harcerstwa w XXI wieku.

Warszawa, 30 czerwca 2010 r.